

авангардистські ескізи і навчали майстринь-селянок відшивати художні речі відповідно до творчого задуму. Установлено, що зазначені вишиті вироби мали великий успіх на престижних міжнародних виставках. Виявлено інноваційні тенденції в розвитку українського декоративного мистецтва досліджуваного періоду на прикладі функціонування провідних художньо-ремісничих навчальних майстерень, що перетворилися на експериментальні лабораторії в ткацтві та вишивці. Констатовано, що на ґрунті традиційного народного мистецтва творча та організаційно-педагогічна діяльність професійних художників-новаторів сприяла розвитку інноваційних тенденцій сфери художнього текстилю в закладах художньо-ремісничої освіти України початку ХХ століття.

Ключові слова: заклади художньо-ремісничої освіти, художній текстиль, вишивка, традиції, інновації, майстрині-вишивальниці, художники-новатори.

УДК 378.091.3:373.5.011.3 -051]:78

Ван Цзяле

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

ORCID ID 0000-000152162800

DOI 10.24139/2312-5993/2021.07/239-248

ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНО-ІНТЕРПРЕТАЦІЙНОГО ТЕЗАУРУСУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА: ІНСТРУМЕНТАРІЙ

У статті досліджено проблему формування педагогічно-інтерпретаційного тезаурусу майбутнього вчителя музичного мистецтва як основи однойменної ерудованості. Розглянуто механізм мисленнєвих операцій, який актуалізує мисленнєві функції розуміння й утворення понять, що складають психологічне підґрунтя ерудованості особистості. Окреслено сутність педагогічно-інтерпретаційної ерудованості в якості широкої поінформованості в царині музичної педагогіки в частині знань щодо інтерпретаційного опрацювання музичних творів. Розглянуто емпіричний та логічний шляхи формування педагогічно-інтерпретаційної ерудованості. Установлено, що утворення понять у галузі педагогіки музичної інтерпретації як важлива характеристика педагогічно-інтерпретаційного тезаурусу складає сутнісно-змістову основу однойменної ерудованості. Доведено, що теоретико-пізнавальна та інтелектуальна активність знаходиться в основі формування педагогічно-інтерпретаційного тезаурусу. Сформульовано авторське визначення педагогічно-інтерпретаційного тезаурусу майбутнього вчителя музичного мистецтва в якості розгалуженої ієрархічної системи понять, набутої під час інтерпретаційного опрацювання музичних творів, яка характеризується також сформованістю інтонаційно-естетичного фонду інтерпретованих зразків музичного мистецтва. Конкретизовано й розкрито зміст педагогічного інструментарію формування педагогічно-інтерпретаційного тезаурусу майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Ключові слова: педагогічно-інтерпретаційний тезаурус, ерудованість, майбутній учитель музичного мистецтва, педагогічний інструментарій, механізм мисленнєвих операцій, пізнавальна активність, система понять, інтонаційно-естетичний фонд.

Постановка проблеми. Формування в студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів педагогічно-інтерпретаційної ерудованості базується, у першу чергу, на фундаментальному засвоєнні знань у галузі

музичної педагогіки та виконавства щодо інтерпретаційного опрацювання музичних творів, а також на здатності до вільного оперування цими знаннями під час фахової діяльності на уроках музичного мистецтва в загальноосвітній школі. Психологічно-мисленнєвий аспект засвоєння означених знань і оперування ними передбачає обов'язкове утворення у процесі пізнавальної діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва сукупності відповідних понять, які детермінують закріплення у свідомості майбутніх педагогів-музикантів набутих знань. Сформованість сукупності понять у галузі інтерпретаційного опрацювання музичних творів зокрема і в царині музичної педагогіки та виконавства загалом засвідчує сформованість педагогічно-інтерпретаційного тезаурусу майбутнього вчителя музичного мистецтва, який складає підґрунтя для формування однойменної ерудованості.

Аналіз актуальних досліджень. Проблематика тезаурусу, який, за визначенням Ю. Караулова, являє собою ієрархічну систему дефініцій, що уможливорює мисленнєвий пошуковий рух від сенсів до лексичних одиниць (Караулов, 1981), була предметом наукових розвідок і дослідів багатьох учених, які працювали в галузі когнітивної лінгвістики (А. Залевська, Ю. Караулов, Б. Керкпатрик, С. Осокіна, П. Роже, Б. Фрумкіна та ін.), філософії (В. Андрущенко, Р. Барт, І. Бех, Ф. Гваттарі, В. Кремінь, Ж.-Ф. Ліотар, Ю. Хабермас та ін.), музичної педагогіки та виховання (В. Бутенко, І. Глазунова, А. Зайцева, Л. Коваль, А. Козир, О. Олексюк, Г. Падалка, О. Рудницька, О. Хоружа, О. Щолокова та ін.), фортепіанно-інтерпретаційної педагогіки (О. Бурська, І. Грінчук, Н. Гуральник, Н. Мозгальова та ін.).

Зокрема, за твердженням Л. Коваль, яка трактує тезаурус у мисленнево-емоційному аспекті, цей феномен є «інтелектуальним та емоційним багажем особистості, утіленим у життєвому й оцінному досвіді» (Коваль, 1991, с. 29). Мистецько-педагогічний аспект дослідження цієї проблеми висвітлює В. Бутенко, що зазначає про значення тезаурусу як зв'язкової ланки особистості з мистецтвом, за умови її «...достатньої обізнаності в галузі художньої літератури, розвиненості уявлень і понять про ціннісну сутність мистецтва і способи його опанування» (Бутенко, 1992, с. 23). О. Хоружа досліджує тезаурус майбутнього вчителя музичного мистецтва в контексті формування ерудованості. Дослідниця стверджує, що формування в студентів тезаурусу здійснюється за рахунок накопичення студентами інтелектуального та емоційного багажу в царині музичної та етномузичної педагогіки, на основі вивчення українського народного та класичного мистецтва, створення групи понять щодо ціннісної сутності педагогіки, а також формування відповідних інтонаційно-

стильового та інформаційно-естетичного фондів (Хоружа, 2007; 2009).

Метою статті є конкретизація поняття «педагогічно-інтерпретаційний тезаурус майбутнього вчителя музичного мистецтва» як основи однойменної ерудованості, а також визначення педагогічного інструментарію, необхідного для формування означеного тезаурусу.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети було використано низку взаємодоповнювальних методів, а саме: теоретичний аналіз задля висвітлення сутності основоположних понять дослідження, узагальнення, порівняння.

Виклад основного матеріалу. Формування педагогічно-інтерпретаційної ерудованості студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів, яка свідчить про успішне набуття й засвоєння сукупності знань у галузі педагогіки інтерпретаційного опрацювання музичних творів, ґрунтується на формуванні механізму мисленнєвих операцій порівняння, аналізу, синтезу, абстрагування, узагальнення тощо. Завдяки механізму цих мисленнєвих операцій студент досягає осмислення певних предметів та явищ, актуалізуючи мисленнєву функцію розуміння, а також мисленнєву функцію утворення понять, завдяки яким знання стають більш конкретними.

З огляду на вищезазначене, відпрацювання механізму мисленнєвих операцій у процесі інтерпретаційного опрацювання музичних творів призводить до різнобічності, поглибленості знань у цій галузі, тобто до педагогічно-інтерпретаційної ерудованості. Український педагогічний енциклопедичний словник трактує ерудицію (від лат. *eruditio* – освіченість, вченість) як «глибокі знання в певній галузі науки чи в багатьох галузях, широка обізнаність, начитаність. Ерудиція є свідченням високого інтелектуального розвитку людини, розвиненості її духовних сил, пам'яті. Набувається ерудиція шляхом ... наукового пошуку, власних роздумів над проблемою» (Гончаренко, 2011, с. 159).

Під педагогічно-інтерпретаційною ерудованістю майбутнього вчителя музики ми розуміємо широку поінформованість у царині музичної педагогіки, зокрема, у тій її частині, яка опікується знаннями щодо інтерпретаційного опрацювання музичних творів, серед яких: мистецтвознавчі знання в галузі музичних стилів і жанрів, музично-історичні знання щодо художньо-естетичних платформ і поглядів, а також творчого доробку композиторів-класиків, музично-теоретичні знання щодо основних засобів музичної виразності (музичної форми, мелодії, гармонії, фактури, динаміки, метро-ритму, темпу, ладу тощо), знань щодо провадження художньо-педагогічного аналізу на уроках музичного мистецтва в

загальноосвітній школі, знань у галузі методики інструментального, зокрема, фортепіанного виконавства, за допомогою яких стає можливим повноцінне втілення розробленої інтерпретаційної концепції музичного твору.

Майбутній учитель музичного мистецтва, який володіє педагогічно-інтерпретаційною ерудованістю, концентрує відповідні знання не тільки за рахунок вивчення навчальних курсів «Спеціальний інструмент», «Додатковий інструмент», «Постановка голосу», «Хорове диригування», «Хоровий клас», «Концертмейстерський клас», «Методика музичного виховання» та ін., які потребують обов'язкового інтерпретаційного опрацювання під час вивчення інструментальних, вокальних або вокально-хорових творів, але й шляхом аналізу, синтезу, систематизації, класифікації знань, які містяться в навчальних дисциплінах «Аналіз музичних творів», «Гармонія», «Вітчизняна та всесвітня історія музики», «Стильова гармонізація», а також у додаткових мистецтвознавчих та музично-педагогічних джерелах.

Збагачення студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів наведеними вище мистецтвознавчими, музично-теоретичними, музично-педагогічними знаннями, перманентне набуття ними нових знань відбувається як емпіричним (під час музично-практичних занять), так і логічним шляхом. Процес формування педагогічно-інтерпретаційної ерудованості передбачає використання обох шляхів під час оволодіння знаннями. Знання, набуті емпіричним шляхом, що існують у свідомості студентів у вигляді образів-уявлень, актуалізуються у вигляді емпіричних понять. Емпіричні поняття в процесі формування педагогічно-інтерпретаційної ерудованості набуваються майбутніми педагогами-музикантами у процесі слухання, інтерпретаційного опрацювання та виконання музичних творів (навчальні дисципліни «Методика музичного виховання», «Виробнича педагогічна практика з музики», «Хоровий клас», «Хорове диригування», «Спеціальний інструмент», «Постановка голосу» тощо).

Знання, засвоєні в процесі набуття теоретичних знань логічним шляхом, існують у формі наукових понять як відображення об'єктивно істинного в об'єктах або явищах (Хоружа, 2007). Теоретичні поняття в процесі формування педагогічно-інтерпретаційної ерудованості набуваються майбутнім педагогом-музикантом у процесі засвоєння мистецтвознавчих, музично-теоретичних, музично-історичних, музично-педагогічних та інших знань. Отже, розгляд педагогічно-інтерпретаційної ерудованості та її сутнісно-змістової основи – утворення понять у галузі педагогіки музичної інтерпретації, підводить до необхідності дослідження поняття «тезаурус».

Нам імпонує наукова позиція О. Олексюк, яка розглядає тезаурус

фахівця-музиканта з позицій органічного зв'язку нормативно-регуляторного чиннику його духовності з теоретико-пізнавальною та інтелектуальною активністю. Авторка зазначає, що в основі цієї активності знаходиться «нагромаджений інтелектуально-емоційний багаж – музично-естетичний тезаурус» (Олексюк, 2004, с. 22). Саме теоретико-пізнавальна та інтелектуальна активність студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів знаходиться в основі формування педагогічно-інтерпретаційного тезаурусу, який безпосередньо закладає підвалини однойменної ерудованості.

Таким чином, з огляду на вищезазначене, доречно визначити педагогічно-інтерпретаційний тезаурус майбутнього вчителя музичного мистецтва в якості розгалуженої теоретично-логічної ієрархічної системи понять, що набуваються студентом шляхом накопичення інтелектуального та емоційного багажу під час інтерпретаційного опрацювання музичних творів на базі засвоєння мистецтвознавчих знань у галузі музичних стилів і жанрів, музично-історичних знань щодо художньо-естетичних платформ і поглядів, а також творчого доробку композиторів-класиків, музично-теоретичних знань щодо основних засобів музичної виразності (музичної форми, мелодії, гармонії, фактури, динаміки, метро-ритму, темпу, ладу тощо), знань щодо провадження художньо-педагогічного аналізу на уроках музичного мистецтва в загальноосвітній школі, знань у галузі методики інструментального, зокрема, фортепіанного виконавства, за допомогою яких стає можливим повноцінне втілення розробленої інтерпретаційної концепції музичного твору.

Сформований педагогічно-інтерпретаційний тезаурус майбутнього вчителя музичного мистецтва не обмежується утворенням означеної розгалуженої ієрархічної системи понять під час інтерпретаційного опрацювання музичних творів. Цей тезаурус характеризується також сформованістю інтонаційно-естетичного фонду інтерпретованих зразків музичного мистецтва, які увійшли до навчально-педагогічного репертуару з курсів «Спеціальний інструмент», «Додатковий інструмент», «Постановка голосу», «Концертмейстерський клас», «Хорове диригування», «Хоровий клас», «Методика музичного виховання», «Виробнича педагогічна практика з музики», «Вітчизняна та всесвітня історія музики».

Спроможність до вільного оперування у процесі фахового навчання та подальшої фахової діяльності набутою теоретично-логічною ієрархічною системою понять, а також інтонаційно-естетичним фондом зразків музичного мистецтва засвідчує сформованість у майбутнього вчителя

музичного мистецтва педагогічно-інтерпретаційної ерудованості.

Оскільки специфіка формування педагогічно-інтерпретаційного тезаурусу майбутнього вчителя музичного мистецтва полягала в педагогічному сприянні утворенню в студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів інтелектуального багажу понять у галузі інтерпретації музичних творів, то вельми ефективним методом для формування цього тезаурусу виявився метод «Дискусійної гойдалки». Цей метод передбачає висвітлення, обґрунтування та відстоювання діаметрально протилежних дискусійних позицій, залучаючи максимальний обсяг оперування поняттями в галузі інтерпретаційного опрацювання.

Для формування педагогічно-інтерпретаційного тезаурусу темою «Дискусійної гойдалки» доречно визначити «Інтерпретаційне опрацювання музичних творів: засоби музичної виразності». Вихідні позиції «Дискусійної гойдалки»:

- для створення яскравої інтерпретаційної концепції музичного твору доцільно попередньо провести детальний музично-теоретичний аналіз форми та інших засобів музичної виразності;
- для створення яскравої інтерпретаційної концепції музичного твору достатньо програвати на фортепіано різні варіанти музичного виконання, в результаті чого обрати найяскравіший варіант.

Специфіка застосування методу «Дискусійної гойдалки» полягає в поділі студентів на дві підгрупи, кожна з яких має відстоювати одну з вихідних позицій, максимально переконливо обґрунтовуючи її. Потім підгрупи мають обмінятися вихідними позиціями, відстоювати й обґрунтовувати протилежну. У такий спосіб відбувається активне відпрацювання педагогічно-інтерпретаційної термінології з абсолютно протилежних позицій.

Для формування й відпрацювання педагогічно-інтерпретаційного тезаурусу майбутнього вчителя музичного мистецтва в контексті формування відповідної термінології шляхом активного оперування поняттями в галузі інтерпретаційного опрацювання музичних творів доречним є застосування інтерактивного методу «Інтерпретаційні дебати членів журі на конкурсі молодих виконавців» (Рудницька, 2005).

Для формування інтонаційно-естетичного фонду інтерпретованих зразків музичного мистецтва, який також характеризує педагогічно-інтерпретаційний тезаурус майбутнього вчителя музичного мистецтва, основу педагогічного інструментарію склали образно-демонстраційні методи мистецького навчання (демонстрація музичних творів, художня

ілюстрація словесних пояснень, музичний колоквиум), а також методи мистецького вправлення, поєднані з вербальними, інтерактивними, інформаційно-комунікаційними методами, методами самостійного підбору та опрацювання вокально-педагогічного репертуару тощо (Падалка, 1995; 2008).

Формування інтонаційно-естетичного фонду інтерпретованих зразків музичного мистецтва здійснювалося під час індивідуальних занять з курсів «Спеціальний інструмент», «Додатковий інструмент», «Постановка голосу», «Хорове диригування» та ін.

До сукупності методів, засобів і прийомів мистецького навчання увійшли:

- прийом створення ситуації самостійного вибору для інтерпретаційного опрацювання інструментальних, вокальних, вокально-хорових творів;
- метод ескізно-інтерпретаційного опрацювання музичних творів;
- бінарний метод, який поєднував вербальний метод словесних пояснень щодо визначення засобів музичної виразності й образно-демонстраційний метод художньої ілюстрації;
- методи мистецького вправлення;
- метод самостійного ранжування студентами музичних творів за ступенем складності;
- метод демонстрації музичних творів або їх фрагментів;
- метод аналізу педагогічного потенціалу музичних творів.

До ефективних заходів формування інтонаційно-естетичного фонду інтерпретованих зразків музичного мистецтва належить також організація індивідуального й колективного відвідування студентами концертних заходів, оперних вистав, де майбутні педагоги-музиканти мають змогу ознайомитися з довершеними інтерпретаціями музичних творів, створених музикантами-професіоналами.

Висновки. Доцільно зазначити, що педагогічно-інтерпретаційний тезаурус майбутнього вчителя музичного мистецтва являє собою розгалужену теоретично-логічну ієрархічну систему понять, що набуваються студентом шляхом накопичення інтелектуального та емоційного багажу під час інтерпретаційного опрацювання музичних творів, а також характеризується сформованістю інтонаційно-естетичного фонду інтерпретованих зразків музичного мистецтва, які увійшли до навчально-педагогічного репертуару з курсів «Спеціальний інструмент», «Додатковий інструмент», «Постановка голосу», «Концертмейстерський клас», «Хорове диригування», «Хоровий клас», «Методика музичного

виховання», «Виробнича педагогічна практика з музики», «Вітчизняна та всесвітня історія музики». Здатність до вільного оперування набутими теоретично-логічними поняттями, а також інтонаційно-естетичним фондом зразків музичного мистецтва складає основу педагогічно-інтерпретаційної ерудованості майбутнього вчителя музичного мистецтва.

До педагогічного інструментарію формування педагогічно-інтерпретаційного тезаурусу майбутнього вчителя музичного мистецтва увійшли дискусійні, інтерактивні, образно-демонстраційні, ескізно-проективні методи мистецького навчання, які педагогічно стимулюють активізацію оперування поняттями в галузі педагогіки інтерпретаційного опрацювання, а також набуття студентами інтонаційно-естетичного фонду зразків музичного мистецтва.

ЛІТЕРАТУРА

- Бутенко, В. Г. (1992). *Педагогические основы формирования у старшеклассников эстетического отношения к искусству* (автореф. дисс. ... д-ра пед. наук: спец. 13.00.01). Киев (Butenko, V. G. (1992). *Pedagogical Bases of Formation of Aesthetic Attitudes to Art by High School Students* (DSc thesis abstract). Kyiv).
- Гончаренко, С. У. (2011). *Український педагогічний енциклопедичний словник*. Рівне: Волинські обереги (Honcharenko, S. U. (2011). *Ukrainian encyclopedic dictionary*. Rivne: Volyn obelegi).
- Караулов, Ю. Н. (1981). *Лингвистическое конструирование и тезаурус литературного языка*. Москва: Наука (Karaulov, Y. N. (1981). *Linguistic construction and thesaurus of literary language*. Moscow: Nauka).
- Коваль, Л. Г. (1991). *Взаимодействие учителя и учащихся в процессе формирования эстетических отношений средствами музыкального искусства* (автореф. дисс. ... д-ра пед. наук: 13.00.01). Киев (Koval, L. H. (1991). *Interaction of Teacher and Students in the Process of Formation of Aesthetic Relations with the Help of Musical Art* (DSc thesis abstract). Kyiv).
- Москаленко, В. (2012). *Лекции по музыкальной интерпретации*. Київ: ТОВ «Типографія «Клякса» (Moskalenko, V. (2012). *Lectures on musical interpretation*. Kyiv: Klyaksa Printing House Ltd.).
- Олексюк, О. М., Ткач, М. М. (2004). *Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва*. Київ: Знання України (Oleksiuk, O. M., Tkach, M. M. (2004). *Pedagogy of Spiritual Potential of a Person: The Realm of Music*. Kyiv: Znanie Ukrainy).
- Падалка, Г. М. (1995). *Музична педагогіка*. Херсон: АПН України (Padalka, H. M. (1995). *Musical Pedagogy*. Kherson: Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine).
- Падалка, Г. М. (2008). *Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін)*. Київ: Освіта України (Padalka, H. M. (2008). *Pedagogy of Art (Theory and Methods of Teaching of Art Disciplines)*. Kyiv: Education of Ukraine).
- Рудницька, О. П. (2005). *Педагогіка загальна та мистецька*. Тернопіль: Навчальна книга Богдан (Rudnitska, O. P. (2005). *General and Art Pedagogy*. Ternopil: Training Book Bogdan).
- Хоружа, О. В. (2009). *Змістова структура етнопедагогічного мислення майбутнього вчителя музики. Вища школа: удосконалення якості підготовки фахівців: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (16-17*

квітня 2009 р.). Черкаси: Черкаський національний університет імені Б.Хмельницького, (сс. 74-75) (Khoruza, O. V. (2009). Content structure of ethno-pedagogical thinking of the future music teacher. *The Higher School: the improvement of the quality of training: collection of materials of the International scientific-practical conference (16-17 April 2009)*. Cherkasy: The Cherkasy National University named after B. Khmelnytsky, (pp. 74-75)).

Хоружа, О. В. (2007). Компонентна структура етнопедагогічного мислення майбутнього вчителя музики. *Науковий часопис національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти*, 7 (12), 116-122 (Khoruza, O. V. (2007). Component structure of ethno-pedagogical thinking of upcoming music teacher. *Scientific journal of National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov. Series 14 Theory and Methodology of Arts Education*, 7 (12), 116-122).

Kozyr, A., Labunets, V., Pankiv, L., Liming, W., Geyang, Zh. (2020). Methodological Aspects of Modernization of Professional Training of Future Music Teachers. *Utopia y Praxis Latinoamericana. Revista Internacional de Filosofia y Teoria Social. Universidad del Zulia-Venezuela*, 25, 370-377.

РЕЗЮМЕ

Ван Цзяле. Формирование педагогически-интерпретационного тезауруса будущего учителя музыкального искусства: инструментарий.

В статье исследована проблема формирования педагогически-интерпретационного тезауруса будущего учителя музыкального искусства как основы одноименной эрудированности. Автор рассмотрен механизм мыслительных операций, который актуализирует мыслительные функции понимания и образования понятий, составляющих психологическую основу эрудированности личности. В статье обозначена сущность педагогически-интерпретационной эрудированности в качестве широкой осведомленности в области музыкальной педагогики в части знаний по интерпретационной проработке музыкальных произведений. Рассмотрены эмпирический и логический пути формирования педагогически-интерпретационной эрудированности. Установлено, что образование понятий в области педагогики музыкальной интерпретации как важная характеристика педагогическо-интерпретационного тезауруса составляют сущностно-содержательную основу одноименной эрудированности. Автором подтверждено, что теоретико-познавательная и интеллектуальная активность находится в базе формирования педагогически-интерпретационного тезауруса. Сформулировано авторское определение педагогическо-интерпретационного тезауруса будущего учителя музыкального искусства в качестве разветвленной иерархической системы понятий, приобретенной во время интерпретационной обработки музыкальных произведений, которая характеризуется также сформированностью интонационно-эстетического фонда интерпретированных образцов музыкального искусства. Конкретизировано и раскрыто содержание педагогического инструментария формирования педагогическо-интерпретационного тезауруса будущего учителя музыкального искусства.

Ключевые слова: педагогический интерпретационный тезаурус, эрудированность, будущий учитель музыкального искусства, педагогический инструментарий, механизм мыслительных операций, познавательная активность, система понятий, интонационно-эстетический фонд.

SUMMARY

Wang Jiale. Formation of Pedagogical-Interpretive Thesaurus of Future Musical Art Teacher: Toolkit.

The problem of formation of the pedagogical-interpretative thesaurus of the future teacher of musical art as the basis of eponymous erudition is investigated in the article. The author considers the mechanism of thinking operations, which actualizes the mental functions of understanding and formation of concepts that constitute the psychological basis of the erudition of personality. The article outlines the essence of pedagogical-interpretative erudition as a broad knowledge in the field of music pedagogy in terms of knowledge in the interpretative elaboration of musical works. The empirical and logical ways of pedagogical-interpretative erudition formation are considered. It is established that formation of the pedagogical concepts in the field of musical interpretation as an important characteristic of pedagogical-interpretative thesaurus forms the essentially-substantial basis of the eponymous erudition. The author confirms that theoretical-cognitive and intellectual activity is the basis for the formation of pedagogical-interpretative thesaurus. The definition of the pedagogical-interpretative thesaurus of a future music teacher as a branched hierarchical system of concepts acquired during the interpretive processing of musical works has been formulated. It is also characterized by the formation of intonation and aesthetic fund of the interpreted samples of musical art. The contents of the pedagogical tools to form the pedagogical-interpretative thesaurus of the future teacher of musical art is specified and disclosed.

Key words: pedagogical interpretative thesaurus, erudition, future musical art teacher, pedagogical toolkit, mechanism of thinking operations, cognitive activity, conceptual system, intonation-aesthetic fund.

УДК 378

Сюй Сінчжоу

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

ORCID ID 0000-0001-5855-0441

DOI 10.24139/2312-5993/2021.07/248-257

ВОКАЛЬНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО ДОСВІДУ

Статтю присвячено проблемі вдосконалення вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва Китаю та України як умови формування в них художньо-естетичного досвіду – важливого чинника ефективної роботи в закладах загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) із сучасними школярами, віднесеними до «покоління Альфа». Розглянуто в історичному аспекті національні особливості та традиції вокальної підготовки. Відзначено, що вокальна й вокально-хорова робота в ЗЗСО традиційно є ключовим напрямом у загальній музичній освіті. Доведено, що достатня підготовленість майбутніх учителів у даному напрямі, разом із опануванням ефективних методик навчання дітей вокальному мистецтву, є важливим чинником не лише набуття сучасними школярами відповідних вокальних (виконавських) навичок, а й формування культурної (ключової) компетентності, що є необхідною умовою оволодіння ними основами музичної культури, всебічного розвитку та самореалізації. Висвітлено основні складові художньо-естетичного досвіду, набуття яких є показником достатньої підготовленості майбутніх педагогів-музикантів для творчої роботи в умовах нового соціокультурного середовища, створеного завдяки розвитку інформаційного суспільства і глобалізації. Зроблено висновок щодо важливості підвищення якості підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, зокрема їх вокальної та методичної підготовки. Підкреслено необхідність подальших досліджень щодо підготовки нового покоління учителів музичного мистецтва для роботи в сучасних ЗЗСО.